

REDACȚIA

Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor pe 1/2
an 10 cor; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.

Nr. 1 de Duminecă pe un
— 4 coroane. —
Pentru România și
străinătate pe un:
40 franci.

Manuscripte nu se napoiază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERȚIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
fiecare publicație.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nefrautate nu se primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Chestiunea națională.

V.

Efectul acestor și altor aseme-
nea stăruințe de la București pe lângă
dl Raț se poate judeca din măsurile
ce a luat D-sa cu privire la sfacerile
partidului și ale „Tribunei“. La in-
ceputul lui Noemvrie (1894) dl Raț scrie
unul coleg al seu din temniță:

„Să trimitem desmintire la „Dreptatea“
lucă astăzi. Deserie declararea încă odată
ca să ne rămână originalul“. Serie câteva
redări la Branște. Așa se vede că
Statstreichul e pregătit.

„Lor le trebuie cu ori ce preț moderat
și încă le ar plăcea și mai bine ca să se
formese partid moderat. Eacă de ce:
Guvernul României ajută pe moderat, mo-
derat și cu Ungurii și sunt trădători, ergo
trădători e și guvernul din Ro-
mânia.

„Bine ar fi și să-l putem îndupleca
pe prota *) să meargă la Sibiu pe Joi când
se adună comitetul nou, ear' la Vaț să
trimitem pe P.

„La Sibiu să faci ordine, să-l faci
pe Bogdan șef după ce vom primi și in-
voirea celor din Vaț.

„Să se telegrafăm astăzi după Bog-
dan? Mă tem că prota nu va merge la
Sibiu, ear' dacă nu va sosi aici până
măine, eu greș va putea ajunge pe Joi la
Sibiu. Eu de 3 zile nu pot dormi așa
m'am năcăjit.

„Cu toate puterile să îndemnăm pe
prota să rămână la locul și postul său,
câci din contră se întâmplă lucruri de va
rile lumea de noi.

„Am văzut Panama română? De ce
s-au acățat ei! Pe Oncu oare de ce l'a
adus Mangra? mie 'mi-se pare că nu se
înțețe într'u toate cu călugărul!

„B-n om am trimis dincolo!“

Atât scrisoare, tot de pe atunci:

„Scrisoarea către Albini e foarte bună.
Dar eu sunt de părere că eu atât nu vom
ajunge scopul.

„Iacă astăzi să descrie mai pe larg
într-o situație și să cerem statul celor
din Vaț. Ar fi doar potrivit ca să tele-
grafăm după Bogdan **, să fie și el pe
când va sosi răspunsul de la Vaț. Trebuie
să luăm măsuri potrivite cu împrejurările
în care ne aflăm.

„Eu așa deduc din unele vorbe a
celor de ieri că lor le-ar părea bine să nu
ne mai amestecăm, să-l lășăm pe ei să
facă câte prostii toate. Călugărul este cu
deservirea și în apele liberalilor — și ei țig
vor da toată silința să facă pe avocatul
liberalilor. Prevăd incurcările — prevăd
că cauza noastră purtată și susținută cu
astă sinceritate și abnegație se va
compromite — mă tem chiar de o ruptură
între membrii partidului“). Toate sunt
calculale și făcute de o mână lungă —
chiar și dispozițiunea care a făcut o Peri-
toană din 1 Nov. Incoace nu e alta de
cât un cleiu ca să ne prindă și să ne țină

*) Dr. G. Popovici, Lugoj. Red.

**) Dulcă, pe care îl invitase telegrafic la
Bogdan, dar' nu s'a dus. După ce a ieșit din
temniță dl Raț, întâi pe Dulcă l'a alungat din
redacție. Red.

*) Și totuși cât a eșit din temniță, s'a
apucat să „reguleze“ averea (?) națională, pro-
ducând erisa. Red.

legat de ei — căci ei sunt în majoritate
acolo de unde a venit dispozițiunea.

„Ai cetit, Pești Napló? Străinătatea
începe a nu ne fi smică ca mai înainte —
acolo ar trebui să lucrăm intrigantul ce serie
din București la „Tribuna“.

„Ce să facem cu Ceroianu? El n'a
primit și de o parte drept a avut, căci
pertracțează cu noi ca cu școlarii? Te
rog dar' ne poate scrie lui Badea George
ca mâne n'greș să expedăm scrisoarea și
să cerem răspuns urgent.

„Eu mă tem că guvernul din Ro-
mânia, dacă noi îl atacăm, măi mult ne
va strica de cât Ungurii. Doamne ce situa-
țiune! Cine să ocupe locul Protei?“

A treia:

„Ai cetit corespondența din București?“

„Ce să ne facem? Putem noi tot
trimite la declarații și programe că nu ne
amestecăm în afacerile celor de dincolo
că vine Brota și laudă pe Sturdza, hulește
guvernul și „Tribuna“ le publică. Ce să
facem? Sunt tare năcăjit!“

Mă opresc aci cu citațiunile.
Fiecare poate să cunoască din cu-
prinsul acestor notițe ale dlui Raț
preocupările sale constante. Preșe-
dintele comitetului național nu-și
frământă gândurile cu politica guver-
nului usguresc, nici cu poziția sgu-
duită a comitetului și a partidului
național, nici cu deprimarea de care
era cuprinsă întreaga Românie; toate
ingrijorările sale se concentrau
asupra unui punct: Guvernul ro-
mân să nu fie atins, căci „ne va strica
măi mult de cât Ungurii!“ Pe toți și
toate le analizează dacă sunt sau nu
sunt în apele „liberalilor“: în călugărul
(dl Mangra) vede pe avocatul
„liberalilor“, la Ligă simte „cleiu“-l
„liberalilor“, în „Tribuna“ nu găsește
de cât laude pentru „liberali“ și
hulă pentru guvernul român. Dl Raț
vedea, simția și găsea pe toți oamenii
preocupați și de ceea ce nu exista.

„Tribuna“ ca organ al partidului
național-român, sigur n'avea che-
marea a combate guvernul român,
ori din care partid ar fi eșit, precum
n'avea nici chemarea a-l susține.
Este un principiu sănătos al poli-
ticii naționale, care impune organelor
noastre de presă această atitudine.
Dar' pe temeiul acestui principiu a in-
sistat dl Raț pentru „regularea „Tri-
bunei“, care 'i-se ceruse de la Bucu-
rești? Nici de cât. Căci după ce dl
Raț a regulat înadever „Tribuna“,
ea a combătut guvernul român, care
scăzu se, precum am văzut fondurile
cu destinația pentru Transilvania la
zero, măi mult de cât pe Ungurii;
„Tribu-na“ regulată devenise de-
adrechtul un organ al partidului con-
servator din România. Să admitem
pentru un moment ca ipotesă, că
de la întemeierea sa până la re-
gularea ei prin dl Raț „Tribuna“ ar
fi greșit și ar fi manifestat mai multe
simpatii pentru partidul național-
liberal de cât erau compatibile cu
principiul politicii naționale; urma
ca pentru evitarea în vitor a unor
asemeni greșeli să se aplice măsuri,
cari distrug întreaga instituțiune cul-
turală a „Tribunei“? Sau s'a reparat
această greșală pretinsă, când „Tri-

buna“ după 1895 a devenit un organ
al partidului conservator?

„Tribuna“ a fost pentru mișca-
rea națională ca și o fortăreață,
și încă una dintre cele măi mădrene
și măi puternice. Nu numai noi, cari
am întemeiat-o și am ridicat-o, zicem
aceasta, ci o spun și adversarii un-
guri și români, cari au asediat-o în
timpul existenței sale. Precum este
în deobște cunoscut onorabilul domn
Rațiu n'a contribuit prin absolut ni-
mic nici la întemeierea nici la rudi-
carea acestei fortărețe naționale. D-sa
a fost introdus în ea numai la 1892
ca președinte al Comitetului național
și 'i-s'a oferit acolo un fotoliu de
onoare *); dl Rațiu nici nu avea și
nici nu putea să aibă alte aspirațiuni
în mijlocul societății în care ajun-
sese. A fi introdus la „Tribuna“ în-
semna a intra în un cerc de băr-
bați devotați ideii naționale, cari
prin cultura lor științifică, prin edu-
cațiunea lor, prin pana lor, prin vir-
tutile lor au știut să deștepte în po-
porul românesc din statul ungar pu-
teri vii pentru apărarea națională, au
știut să dea mișcării naționale un
avânt nemaipomenit în analele poli-
ticele noastre, au știut să dea des-
voltării noastre literare o nouă direc-
țiune. Ce alt loc decât fotoliul de
onoare putea să reclame în acest
cerc dl Rațiu, care întreaga sa viață
nu s'a îndeletnicit nici cu științele, nici
cu literatura.

Sub presiunea relațiilor sale
cu guvernul român însă dl Rațiu a
fost silit să ia tocmai comandamentul
fortăreței. Cum avea dl Rațiu să
conducă un cerc de bărbați, cari îi
erau superiori în toate privințele?
Cu toate acestea dl Rațiu a făcut
cum 'i-s'a cerut. A luat „Tribuna“,
dar cum și cu ce preț?

Eugen Brota.

Disolvarea Dietei. „Magyar Távirati
Iroda“ desminte știrea lansată din Viena
despre disolvarea Dietei Maghiare.

Afacerea școlărilor din Brașov.

V.

Mulțumim* de aici, precum și cel
din România, mai au un argument de forță
cu care cred a fi convins lumea, că este
bună soluția ce a primit cetățenii școlă-
rilor din Brașov. Este bună striga ei uni-
sono, pentru că alta măi bună nu se vede
obține în actuala situație din statul ungar.
Vorbind astfel, ei uită însă, că dovada
trebuie măi latău făcută, că în adaver așa
este. Am fi dispuși a crede că nu era po-
sibilă altă soluție măi bună, dacă ne-am fi
convins, că factorii competenți și toți cei
interesați, au făcut tot ce le-a stat în pu-
tință, au mers până la limita mijloacelor
de luptă legală, dar în cele din urmă au
trebuit să desarmeze dinaintea forței ma-
jore. Această convingere însă nu o putusem
avea, și nu o pôte avea nici un Român de
bună-credință din cele ce au străbătut în
publicitate despre cursul afacerii.

Dar și dacă am avea-o, tot n'am puté
admitte că e bună soluția, numai din pri-
cină că nu s'a putut obține alta măi bună.

Pentru Dumnezeu, ce logică, ce mo-
rală și ce bărbăție ar fi aceasta? O mă-
sură a guvernului este ilegală, păgăbitoare
și periculoasă interesele româncești, și cu

toate acestea noi să o declarăm de bună,
să ne felicităm chiar de ea, numai pe mo-
tivul că guvernul ar fi putut lua și alte
măsuri, și măi ilegale, și măi volnice, și
măi periculoase!

Pentru Dumnezeu, nu ne dăm seama,
câtă umilire pentru neamul românesc zace
în acest raționament? Nu ne dăm seama
că de 52 de ani Români nu măi sunt io-
bagii Ungurilor? Nu măi avem în noi con-
știința, că de și nu de fapt, dar de drept
noi suntem cetățeni liberi într'un stat
constituțional; că deși nu de fapt, dar de drept
suntem între toate egal îndreptății cu ele-
mentul maghiar; că deși nu de fapt, dar
de drept neamul nostru, limba noastră, bi-
serica noastră, are dreptul garantat în con-
stituție și în legile patriei, de a pretinde,
nu de a cere, garanțiile necesare de exis-
tență și dezvoltare!

Este cineva între noi, sau fie și între
compatrioții maghiari, care să ne conteste
aceste drepturi? Și dacă nu este, cu ce
vom puté justifica înaintea posterității, slă-
biciunea, cu care în acest chip nevrédnic
de un popor liber sărutmăm varga care ne
lovește, și ne prosternem în chip de mul-
țumită, că nu ne-a lovit și măi rău!

Toate bune, vor zice antagoniștii no-
ștri, dar guvernul nici într'un chip n'ar fi
consimțit a concede măi mult decât a con-
ces. Răspundem, că înainte cu un an, nici
unul din fricoși și slabi de inger cari ju-
bilează astăzi, n'ar fi crezut că același gu-
vern va recunoaște vr'odată, că renta dela
București este în adaver o rentă ear nu o
subvenție ce se plătește cu scopuri con-
trare statutul, cum pretindea. Și eacă că
a admis legitimitatea rentei, după ce aceasta
'i-s'a demonstrat de oameni cu dignitate și
cu pricepere! Prin urmare, nu este a privi
exclus, că în cele din urmă ar fi recu-
noscut și dreptul legal al bisericii de a-și
chivernisi singură averea ei legitimă, dacă
și acest drept 'i-s'ar fi demonstrat cu ace-
iași dignitate, și măi presus de toate cu
cuvénita stăruință.

Dar s'a făcut aceasta? Absolut nimic
nu dovedește că s'ar fi făcut, dar foarte
multe indicii sunt că nu s'a făcut de loc.

Dar, ni se măi poate obiecta, nu măi
era timp de pierdut, institutele din Brașov,
cari nu-și primiseră renta de trei ani de
zile, erau în strămtoare, erau în pericol de
a nu măi putea fi susținute, prin urmare a
fost timpul suprem ca afacerea să se fina-
lizeze, pentru ca școlălele să-și capete su-
mele, de cari nu se măi puteau lipsi.

Această obiecțiune este măi serioasă,
la aparență, dar numai la aparență. Știm
și credem că institutele dela Brașov aveau
mare trebuință să-și capete în fine banii
ce 'i-se datorau. Știm și credem, că numai
cu mari eforturi și cu multă abnegație din
partea susținătorilor și a corpu' lor di-
dactic, ele ar măi fi putut să meargă îna-
inte. Dar în sfârșit, trei ani de zile au dus-o
și fără rentă, și n'au perit. Trei ani de
zile cele două parohii le-au susținut nu-
măi din ale lor mijloace, fără de a apela
la nimeni, deși ar fi avut dreptul să ape-
leze, și sigur, n'ac fi apelat în zadar, după
ajutor dela consistor, dela diecesă, și în
cele din urmă dela întreaga Metropolie și
dela toți credincioșii bisericii ortodoxe, ba
dela toți Românii din patrie. Școlălele din
Brașov sunt cea măi splendidă cristalizație a
muncei culturale a bisericii ortodoxe, ele
sunt în același timp cele măi bune școli
românești din patrie, ear de altă parte
întemeietorii și susținătorii lor au dat atât
devezi că nu se ferese de nici un sa-
crificiu pentru susținerea și înflorirea lor.
N'ar fi în asemenea împrejurări absurdă
temerea, că neamul românesc le-ar fi lăsat
să piară, dacă din întâmplare resolvarea
definitivă, însă corespunderoare legilor și
intereselor bisericii, s'ar măi fi trăgănat
cât și va ani!

Nu, nu este serios nici acest argument.
Aderăm numai, că noi Românii
n'am știut să luptăm cu ceruta bărbăție pen-
tru apărarea bisericii și culturii noastre.
Altcum luptau bătăni, altcum lupta nemu-
ritorul Șaguna în asemenea casuri, pentru

*) Și o bună pensie dela Comitet. Red.

scumpa lui națiune, pentru draga lui biserică. Alfel lupta conducătorilor bisericii ortodoxe, chiar și du la moartea lui Șaguna, câtă vreme spiritul lui era încă viu în biserică, nefalsificat de diferitele influențe, care n'au nimic comun cu adevăratele ei interese.

Eată în privința aceasta câteva exemple, pe care le publică în „Voința Națională” din București un vechiu fruntaș al nostru, care se vede că cunoaște și iubeste organizația și spiritul ce a hărăsit bisericii ortodoxe marele Andrei:

„Încă înainte de organizarea noii Metropolii, Șaguna obținuse de la Impărat un ajutor anual de 25 000 florini din bugetul statului pentru salariul vicariului și ale membrilor consistoriului. Guvernul austriac de pe atunci n'a voit să numere ajutorul decât cu condițiunea, ca vicariul să fie numit de guvern și membrii consistoriului să obțină aprobarea Impăratului. Șaguna a declarat că în asemenea condițiuni nu poate accepta ajutorul. Guvernul, revenind, renunță la aprobarea membrilor consistoriului și insistă pe lângă numirea vicariului. Șaguna continuă a refuza. În sfârșit guvernul s'a asigură că, pe cât timp va trăi Șaguna, renunță la numirea vicariului și Impăratul trece cu încredere în mâinile actualului episcop acest drept. Șaguna a mulțumit pentru înalta încredere, dar' a refuzat a primi ajutorul, până ce guvernul nu l'a plătit fără nici o condițiune. Șase ani compleți au ținut aceste negocierile între Șaguna și guvernul austriac.

„La anul 1864, Șaguna a obținut pentru liceul românesc de la Brașov o subvențiune anuală de 4.000 florini din bugetul Statului.

„Guvernul unguresc a pus mai târziu condițiuni, care erau în contra zicerei cu dispozițiunile Constituției noastre bisericesti; consistoriul a renunțat în urma acestora la subvenție.

„La anul 1861, tot Șaguna a obținut un alt ajutor anual de 25 000 florini din bugetul Statului destinat a fi distribuit între preoții fără salarii. Până la anul 1883 — adică în decurs de 22 de ani — ajutorul a fost distribuit regulat de consistoriu fără nici un amestec din partea guvernului. În acel an ministrul cere ca petițiunile preoților să se adreseze direct și direct și să fie distribuiți în viitor ajutorul? și a oprit pe preoții a adresa petițiile lor guvernului.”

Eată dar că drumul ne era indicat! Așa trebuia să lucrăm, așa trebuia să luptăm și acum, până la ultima expresiune a puterilor noastre. N'am fi ieșit nicu' atunci! Se poate. Dar cel puțin am fi sucombat cu onoare, mângăiați de conștiința datoriei împlinite, și chiar câzând, am fi căzut protestând contra violenței și rezervându-ne reintegrarea în drepturile noastre pentru alte timpuri mai bune!..

Aceasta ar fi fost o procedură vrednică de neamul românesc! Dar a ne mulțumi cu o soluțiune rea, numai pentru că ar fi putut să vină alta și mai rea, aceasta este un lucru vrednic de sclavi și de imbecili, dar nu de oameni liberi!

Din Dietă.

— Sedința dela 1 Martie —

S'a terminat cu discuția asupra proiectului de buget al ministerului de interne. Discuția s'a învârtit și azi în jurul capitoului despre poliție. Kálmán Károly (clerical) a cerut să se vegheze mai sever asupra moravurilor, cari mai ales în Budapasta s'au stricat grozav. Visontay a cerut ca peste tot, poliția să fie pusă sub administrația statului, care nu a orașelor. Pichler a bieiut apucăturile mai mărunte ale poliției. Tutoz acestor trei oratori le-a răspuns Széll care între altele a pus în perspectivă modificarea legii privitoare la isgonirea din oraș și eventual din țeară a elementelor străine cari au venit în coalisie cu ordonanțele polițienești.

S'a început apoi discuția asupra proiectului de buget al ministerului de comerț. A vorbit Weiss Berthold, care apără sistemul mercantilor și a afirmat că numai prin de-voltarea liberă a acestui sistem se poate ajunge la înflorirea agriculturii.

DIN ROMANIA

Din Camera.

D. Al. Ciurcu a făcut în Camera propunerea ca recunoașterile să se facă de aci înainte, tot în mod îndividual dar pe liste de câte 10 proiecte de recunoaștere de odață așa ca să se pună odată capăt nenorocitului sistem după care mișcările Români așteaptă de ani de zile dar zădărnice să fie recunoscuți cetățeni.

Propunerea d-lui Ciurcu a fost semnată de 73 de deputați.

La 15/27 Februarie se intră în discuția propunerii d-lui Ciurcu.

D. N. Niculescu, găsește, că propunerea d-lui Ciurcu e rău venită, pentru că pe de o parte camera s'a arătat mai cu seamă în actuala sesiune, foarte grăbită în a primi cât mai mulți cetățeni români car pe de altă parte primindu-se tot mai mulți români din țările subjugate, Transilvania, Banat, Macedonia și Bucovina, aceștia vin mulți în țeară, slăbindu-se astfel sentimentul național român în țările de unde ei vin.

D-sa termină rugând ca proiectul de modificare să fie votat cu apel nominal.

D. C. Popovici combatte propunerea d-lui Ciurcu, pe motivul că sunt prea mulți primiți în cetățenia română.

D-sa declară că va vota contra propunerii.

D. St. Balin este pentru propunerea d-lui Ciurcu, pe care o găsește pornită din adevărate simțăminte românești. Pentru că recunoașterile nu prevăd decât pe români, această modificare trebuie primită.

D. Const. Labovary, este și d sa pentru primirea propunerii d-lui Ciurcu, căci această propunere servește pentru a explica și mai bine articolele din Constituție cu privire la recunoașteri.

D. G. Cantilli se declară cu totul contra propunerii d-lui Ciurcu, căci prin aceea propunere se calcă constituția care prevede că recunoașterile să se voteze individual.

D. Al. Ciurcu susține propunerea dovedind că nu aduce nici o stărbire constituției. Juristii și oamenii de demit Take Ionescu, Marghiloman, C. Arion, Em. Costinescu, etc., sunt toți de părere că această propunere nu vatămă întru nimic constituția.

Ca chestiune de drept față de frații noștri din alte părți trebuie ca această propunere să fie primită. De-a arătat, cum această propunere nu e nouă cum s'a mai făcut în 1893 de actualul ministru al afacerilor străine, dl. Jean Labovary, o propunere similară.

Toată propunerea se reduce la o economie de timp, căci în loc de 4—5 ore pentru votări de recunoaștere se va întrebuița 10—15 minute.

Și apoi vor trece acei Români cari de 10 ani stau și așteaptă recunoașterea.

Roagă camera să primească această propunere.

Se procedează la vot cu apel nominal și cu bile, pentru luarea în considerare a propunerii d-lui Ciurcu.

Rezultatul votului e următorul:

Votați	82
Bile albe, pentru . . .	36
Bile negre, contra . . .	46

Proiectul de modificare este respins.

Răsboiul buro-englez.

Englitera întreagă și mai ales Londra, este în adevărată beție de bucurie. După o luptă de patru luni în care au pierdut peste 12 000 oameni și au cheltuit un miliard și jumătate coroane, Englezii au ajuns, în sfârșit, să despresoare două cetăți și să silească la capitulare pe Cronje, viteazul general al Burilor.

Cele petrecute nu sunt însă decisive pentru mersul luptei. Pentru că grosul armatei Burilor, armata lui Joubert, numai de aci încolo va da piept cu Englezii și după cum sunt cunoșcuți Burii, ei mai ales de aci încolo vor da de lucru armatei engleze.

Presă lumii întregi aduce de altfel omagiul vitejiei lui Cronje. O săptămână întreagă a ținut pe loc, cu câte-va mii de oameni, armata de 50.000 oameni comandată de lordul

Roberts și Kitchener, singurii generali englezi cari nu au fost bătuti încă de Buri. Ce lupte s'au dat înainte de capitularea lui Cronje, se poate judeca și din faptul mărturisit de însași presă engleză, care spune că dintr'un regiment (Dublin) ce pornise asalt contra Burilor, s'au reîntors în tabăra engleză abea 150. În tabăra lui Cronje n'au găsit de cât vreo 2500 oameni și șese tunuri. Se asigura că o parte din trupe s'au putut retrage înainte de capitulare ear tunurile ce n'au putut duce, le-au aruncat în fluviul Modder.

Și înainte de a intra însă în Londra, Englezii au avut pierderi colosale. În săptămâna trecută Buller a raportat că a pierdut 3 coloneli, majorii, 7 căpitani și 35 alți oficiali. Și poate încă multe alte căpi și ofițeri s'au pierdut. Ear' Buri s'au retras în regulă, fără nici o pierdere.

Poate trupele burilor se concentrează acum în partea de Nord a statului Oranje. Chiar și Buri care au asediat orașul Mafeking grăbesc acum să se pună la dispoziția generalului Joubert.

Asediarea Ladysmitului a ținut de altfel 125 zile. Tot atâta și orașului Kimberley.

Eată depeșile mai noue:

Londra, 2 Martie. Trupele concentrate sub comanda generalului Joubert au ajuns atât de aproape de trupele engleze, că ieri au fost mici ciocniri între avant-garde.

Maiorul Albrecht, șef al artileriei lui Cronje, prismer acum, s'a declarat foarte elogios asupra tacticii lui Roberts, ear' despre Cronje a zis că a greșit când în loc de a-și face înțaritură, nu a ocupat d alurice. E conștient însă că Buri se vor bate zdrăveni și vor eși victorioși, având Joubert sub ordinele sale 75 000 oameni.

În ședința de azi Camera comitetelor a decis ca Transvaalul să fie anexat coloniilor engleze.

(Vorbă e însă că până la sfârșit aceasta nu o să meargă așa repede nici nu-i lucru sigur. Red)

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI.”

E A SCRIE.

Din limba germană după Max de Weissenthurn, trad. de: Iuliana Nastescu

(Urmare și fine.)

—Nu fi supărat—băste — toți am făcut numai o glumă cu tine — și fiindcă te-a condus la ferecure, poți fi așa marinimos de a ne erța reflectă Rudolf. „Helena Limbach, este identică cu Jela dela Brüggge, adică dama, pe care ai crezut-o că e Helena, este iubita noastră soră Jela, ear aceia pe care ai ținut-o de contesa dela Brüggge este sincera ei amică, adică — D șoara Helena Limbach!”

Henric era amețit—nu știa ce să facă! De două ori a decis destinul asupra lui. Densul nu a voit să-și aibă de soție nici pe una care scrie, și nici din familia, pe care o iubie cu atâta înfocare. Pe un moment îl trecu prin minte, — că oare să nu fie el așa de tare în caracterul său, pentru a înălțura din inima sa această iubire fericită, fiindcă cuprinde în sine tocmai contrariul părerii lui de mai înainte?

Dar tocmai în acest moment îl cuprinsă două mânuțe pe după grumaz și o

voce dulce îi șoptea: „Henric! eartă-tă și nu mă părăsi; eu nu pot trăi nici pe un moment fără tine!”

Fără a se mai gândi mult și cu precauțiune, îmbrătoșă scumpa ființă, acoperindu-i fața cu sărutări ferbinți. Mai târziu pe când se încrucișau întrebările și după ce-i spusă tot planul asediului, măturii sind și Antonieta, că dntsa a jucat rolul principal, pentru că nu numai că l-a compus ci a și călătorit înaintea Jelei, anume ca să o căștigate și pe ea, numai acum începea și Henric a se mângăia zicându-și, că e datorința bărbaților a face, ca „femeile învățate” să devină femei iubitoare și econoame bune.

La câte-va săptămâni după cele petrecute mai înainte, se serbă în castelul Hohenbruck, cu veselie și bucurie, cununia lui Henric de Werden cu Jela, contesa dela Brüggge.

De atunci trecură vr'o câțiva ani. Henric nu a avut nici odată motiv de a regreta căsătoria lui cu Jela, ea a devenit una dintre cele mai bune econoame și soție iubitoare. Acum se află, ca în toți anii ca oaspeti ai Antonietei și ai lui Rudolf; Henric jură sus și tare, că e cel mai fericit bărbat și tată din lume și ființa cea

mai de învidiat, numai un singur nor îi turbură cerul senin, zicea el cu un suspin comic, pentru că soția lui iubită — scrie.

Agrig, în Februarie 1900.

Din școala lui Coșbuc.

II.

N'a scris încă mult. Abia sunt doi ani decând li găsesse numele sub câte o poezie, dar citește tot ce scrie și îmi place din zi în zi mai mult. Vă!, cum din îngrămădirea de cuvinte de la început se desface tot mai clar o formă alasă. Văd, cum confuzia de idei din întâiele i versuri se împărăștie. Și în timpul din urmă nu scrie vers în care să nu găsească o idee departe de banalitatea altor poezii de pe la noi, fie o frazeologie curată, sau o întorsătură subtilă. Prin toate însă trece spiritul lui Coșbuc în vâltă mersă; toate sunt sărutate de același soare.

Înteleg pe domnișoara Maria Cioban, a doua elevă a lui Coșbuc, despre care am promis că voi scrie câteva observații.

Flacă a muntilor apăsăni, celor-ce „aur poartă,” șoara Cioban are într'adevăr ceva dela munte în ființa sa. Ca chip seamănă mult cu acele fecioare tiroleze, numite „Sennerinen”, cu peană în pălărie, vioaie

și cu ochi îndrășneți, ce adeseori le întinim în pictura germană.

E tipul sănătății și al voiniciei femeilor crescute în aerul înviorător al brazilor și munte. Și această sănătate se degajază din versurile d sale, în cari iubirea față de tot ce e viu și senin constituie nota principală. Îmi vine s'o asemăn cu moderat poet german Liliencron, autorul veseliei clamări:

„Drum wolla mer nochamal
Heirasas
Fröhlich sein, lustig sein
Rassessasal!”

Crescută în așa parte a românismului unde acesta mai bine ș'a păstrat caracterul său, unde obiceiurile sunt cele străbune unde portul și graiul sunt la adăpostul influenței străine, — d șoara Cioban scrie limba poporului și despre popor, pe care înțelege și îl iubăște cu tot focul și căldura ciorelnic.

Pasionată admiratoare a dragostei și ranului, a acelei naive și fericite iubiri care noi cărturarii, cu vecinile noastre interese și rezerve convenționale atât de mult ne am depărtat, — tinăra scriitoare reușit în câteva versuri a o zugrăvit în multă fidelitate Eată de pildă versul „Lăluțiu”, publicat în „Familia”:

„Roșie 'n față ca bojerul,
Cu coșoata despletită,
Tremură de zăpăcită
Și 'n bucași lângă răchită
Zace spart ulciorul.

Din Banat.

În 13/25 Februarie am avut fericirea de a vedea prima petrecere românească făcută în acest an în *Cabinul Timișan*.

A făcut mare bucurie publicului prin cântecul său de priveghetoare d-șoara Maria Mat; apoi d-șoara Leposa Buză în, care a predat pe țigăna din piesa „Noaptea de sf. George”; a făcut ca toți cei ce erau de față să creadă că e adevărată țigăncă.

Asemenia d-șoara Rachila Cocora a pus în adevărată uimire pe toți, prin preierea monologului „Prima rochie lungă”; așa impresie și bucurie a făcut tuturora, încât nu mai încetau șmotossele aplauze nici după ce cortina se lăsase.

Mași împodobiau bina frumoasele d-șoare: Ecaterina Ruzar, Liuba Sarmășiu, Ella Febr și Elena Corac. Dintre demni mași bine mi-am însemnat pe Corneliu Sarmășiu, care prin predarea „țigănilor” în formă de adevărat „lăstă” a stors abundante hohote până și de la cei mai serioși participanți, asemenea dlui Simeon Cinc II exprimăm mulțumită, căci nu a arătat nici o osteneală pentru instruirea pe patru tonuri a frumosului cântec „Între brațele Defunctă”.

Nu pot trece cu vederea ca să nu amintesc și pe dl Avram Sarmășiu, care împreună cu cealaltă căluseri împodobiți cu frumoasele pantofii naționale a ridicat valoarea jocurilor noastre mai pe sus de toate. — Ar fi păcat neiertat dacă aș trece cu vedere cântecul „Doi ochi” executat de dl preot Lucian Secoșian cu fluta și dl Nicolae Radu, contabil, acompaniați cu pianul de dl Alexandru Păter; care s'a finit cu un puternic: „Deșteaptă-te Române”.

În general atât piesa teatrală cât și cântărilor au succes pe neașteptate, dar mai ales „Cântecul Marinarilor” și *Lugojana*; cea ce se vede și de acolo, că la finea concertului resonau furtunoase strigăte de „să bălăscă”.

Părintele Lucian Secoșian a primit din partea corului o frumoasă cunună de lauri. Drept aceea onoare și laudă merită atât frumoasele coriste cât și dnii coriști care sub conducerea dlui preot Lucian Secoșian și-au dat toată silința ca petrecerea noastră să reușească atât de bine.

Un participant.

NOUTAȚI

Arad, 3 Martie 1900.

Președintele al partidului popular în adunarea de alinați a clubului a fost ales contele Zichy János, în locul lui Molnár, demisionat, care vicepreședinte a fost ales *Rokosszky*, în locul lui Mózsy. Amândoi sunt bărbați culti și energici.

Între patrioții e cea mai mare. Ugron, cel care a zis că poporul e slab ear' inteligența coruptă, a fost prins și el cu ocazia mică: avea adică angajament de a furniza ovéz armatei comune. Kossuthiștii dela „Egyetértés” și cei dela „M. Szó” îl atacă urt zicând că nu se poate ca cineva să fie și furnisor de ovéz la armata împăratăscă și șef al unui partid independent... Îl atacă cu atât mai tare, cu cât *concesia* ce avea de a furnisa ovéz, o vinduse *Ovreurului* Ieremias Baruch...

Martie, luna ghiocilor, ni se prezintă — după cum a proorocit Falb — foarte urt. Vânt rece și zăpadă, — în loc de soare și senin cum era în atâtea zile din luna Februarie și chiar în Ianuarie.

Falb reabilitat. Se știe că profesorul Falb o cam sfeclise des cu profesțiile sale, acum însă când profesia zădă de prima Martie ca cea mai critică zi o nimerise, căci în adevăr prima Martie a fost, după un timp frumesc de primăvară, cea mai urtă zi, cu vânt, zăpadă apoi ploae și un frig simțitor cu un cuvânt, toate ingredientele ce se cer la o zi critică; prin urmare profesorul Falb e reabilitat. Din toate părțile se și anunță frig și zăpadă. Din Fiume se scrie că Joul la 7 ore seara s'a deslășit o boră îngrozitoare.

Piesele de doi fileri pe ducă. Se vor bește șnupe că la ministerul de finanțe s'ar fi plănuț ca piesele de 2 fileri să fie scoase din circulație, și numai cele de un filer ca piesă de aramă să circuleze. Acest ban micuț, cărui nu i s'a dat până acum nici o importanță, abia acum a eșit la iveală și încă în cantități mari, încât la trafici și prăvălii chiar îi capeți cu grămada în schimbul unei piese mai mari. În săptămâna din urmă s'a pus milioane de bucăți în circulație. E vorba ca chiar și piesele de 20 fileri să fie scoase din circulație, și să rămână numai cele de 10 fileri pentru ca publicul mai ușor să se poată deprinde în moneda nouă, căci altcum în consecuență va fi numită piesa de 20 fileri ca „băncuță”, sau „firfirică” (pițula).

„Ciardași” n'are trecere în Viena. În săptămâna trecută s'a dat o petrecere a înaltei aristocrației din Viena, la care a luat parte și unele familii ale nobilimei maghiare. Pentru petrecere s'a comandat capela țigănească din Budapesta. Jocul era să se înceapă cu un „Ciardas” comandat de groful Széchényi, oficer de cavalerie din garda imperială, care avea să fie primul dansator cu d-șoara Kállay Erzsi, fiica ministrului comun de finanțe. N'a apucat însă bieșii țigani să intoneze bine afurisitul de ciardas, când deodată se trezesc cu hui-dueli și fluerături din partea Vienezilor, cari nu s'au conțenit până-ce lăutarii n'a încetat de-a mai cânta ciardașul, când capela militară a intonat valsul. Bieșii maghiari unșur au părăsit îndată sala.

Printul Thurn-Taxis a căutat zadarnic să afle cine a înșenat șuerăturile; nimeni însă nu i-a dat informațiuni. Întrebat în cale din urmă și măestrul capelei militare că cine i-a dat ordin să intoneze valsul, acesta a declarat că nu este permis a spune numele. Printul Thurn-Taxis declară că la un băl unde ciardașul unguresc e desprețuit, nu poate rămănea și luând brațul surorii sale, părăsesc sala Ziarele maghiare sunt cătrănite rău!

Sinuciderea. În Budapesta a făcut mare senzație sinuciderea lui Iankovich István, vice-director al cancelarului Dietei. Causa sinuciderii sunt... banii. Era și casier al societății funcționarilor de stat și în socotilele ce a făcut tocmai acum, se găsisse o mică lipsă. Era însă prea simțitor și în desperarea sa că nu e tocmai în regulă, s'a împușcat.

Pelerinagi. Credincios unei vechi și respectabile tradițiuni, regele Suediei și Norvegiei va merge, în acest an, în pelerinagi, în orașul care a fost leagănul strămoșilor săi. Orașul Pau va primi pe ilustrul său oaspe, la începutul lunii viitoare. Regele va fi însoțit în toată călătoria sa și de regina.

De la Pau, suveranul se vor duce la Biarritz, apoi la Paris, unde vor visita expozițiunea.

Împotriva alcoolismului. — Prin îngrijirea prefectului departamentului Meurthe-et-Moselle (Franța), s'a lipit în tot departamentul un avis contra alcoolismului.

După introducerea avisului semnat de prefect, urmează o statistică care stabilește că din 36 de milioane cel puțin 4 mil. sunt alcoolici, că din 100 de casuri de omor 63 sunt comise de indivizi în stare de beție și că în sfârșit, Franța perde din pricina alcoolismului, 1 miliard, 340 de milioane (zile de lucru perdute), 71 de milioane cheltueli de tratament, etc.

În departamentul Meurthe-et-Moselle consumațiunea alcoolismului pur s'a ureat de la 12000 hectolitri în 1880 la 20000 hect. în 1898

Afișul se termină prin această indemnarea:

„Toți cei cari pot avea vre o influență asupra concetățenilor lor, să și unească puterile pentru a lupta împotriva alco-

olismului. Ne vor ajuta ast-fel să scăpăm țeara de răul care o roade; vor îndeplini o operă de înălțare morală și de regenerațiune socială.”

Concert în Coșteiu. Reuniunea de cetera și cântări din Coșteiu arangează un Concert împreună cu teatru și petrecere de joc Sâmbătă în 26 Februarie (10 Martie) 1900 cu ocaziunea chramului sf. biserică S. m. m. Teodor Tiron, în localitatea școlii din loc, la care invită Comitetul aranjator. Prețul de intrare: locul I. 1 coroană, locul II. 80 bani, locul III 40 bani. Venitul curat este destinat pentru biblioteca reuniunii. Suprasolvirii și oferte marinimoase se primesc cu mulțumită și se vor chita pe cale jurnalistică. Începutul la 8 oare seara. Programul e foarte variat.

Păziți-vă sănătatea! Tuturor celor ce sufer de boale de piept, de boală de apă, de mistuire neregulată, dureri de stomac, de reumatism, guturău, durere de ochi și alte boale lăuntrice, apoi pentru boale de copii, se recomandă cu multă căldură medicamentele Kneippiane.

Se pot căpăta de-adeptul sau prin postă de la farmacia dlui Dr. Iulius Schopper în Oravița (Krasso-Szőrény m.)

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu prețurile lor, se trimite, la cererea ori-cui gratis și franco din numita apotecă!

DENTOL

Cea mai bună și mai antiseptică apă pentru gură.

La un pahar de apă ajunge 2 picături.

Prețul unei sticle o coroană se capătă la

Vojtek și Weisz

prăvălie de drogherie și parfumărie în Arad.

ULTIME ȘTIRI

Montreal, 2 Martie. Între studenții englezi și francezi s'au produs încercări sângeroase. Englezii s'arbitoreau despresurarea *Ladysmithului* ear' Francezii manifestau pentru *Bur*. Cele două cortegii, cari străbătuseră orașul, s'au întâlnit înaintea universității, unde a avut loc încăierarea. Poliția abea a putut restabili ordinea.

El — căci Toader e greșitul — Stă de oparte ș'o privește. Zamfiruța ngâlbinește Și îi zice! „Mi'i plătește Și lasă giumentul”...

„Bucuros cunosc păcatul E al meu — dar n'am ce face Și de-aceea pentru pace Cumpăr toate câte-a face Până Joi, o'ariul.

„Dar aici să vii, cu mire, Să le umplu pe răcoare Ș'apoi pentru fiecare Vas ce-oi sparge-o să u'are Capăt dela tine...”

Ce-o mai fost, nici eu nu știu, Dar f'meile mirate Spun c'abia mai pot străbate La apă, de băburi sparte Cels pe lângă riu”...

O altă și mai caracteristică poezie, scrisă cu desăvârșire în chip și grai moșesc, este „Cercuitorul”, publicată în „Familia” din 1898. Aci ca și în poezia de sus, se îngăună și se răbăseșe doi îndăgostiți, moțul cercuitor și cu Leana. Moțul vine să cercu-

iască un ciubăr dogit și întrebându-l Leana de plată, el îi răspunde:

„Ia mi-i da o gură dulce Și plata s'a isprăvit”...

Dar' Leana se supără de vorba lui atât de întrăzneață, și mânioasă îi reflectează:

„Las' ciubărul, nu țil dau, Tu ești Moț viclean și rău! Crezi că mor de dorul t'eu? Ți-ai găsit-o!”...

Atunci moțul se gată de plecare, vâzându-și respinsă dragostea lui și făcând mulă supărare replică fetel:

„Dacă nu's de seama ta, Noroc bun și iac'asa”...

Ea însă plânge de căiută vâzându-l plecând, căci ori cum, totuși îi place ei de ciubărul ăsta. Și moțul, mișcat de lacrimile ei, — ea ori-ce țeran care mai lesne crede în lacrimile femeii decât noi ăștialaltți — se întoarce la dnă și o întrebă:

„De ce plângi? Ce ți-am făcut? Nici un lucru rău n'am vrut! Că doriam să te s'rut? Mi ai fost dragă!... Ei ș'apoi? Nu se poate pe la voi?...”

În urmă se împacă și cercul dragostei îi leagă pe amândoi.

Am remarcat această idilă, fiindcă afară de Coșbuc, nimeni n'a dat literaturii noastre asemenea creațiuni. Este fără îndoială efectul școlii lui Coșbuc, care tinde a scoate pe scriitorii din cercul îngust al subiectivismului și îi dăeună a privi lumea și oamenii mai obiectiv, a descrie dragostea și simțemintele altora. Întreaga ceată de poeți-ăși moderni își cântă și descântă mai ales propria suferință propriul mor, — un amor de obicei nesimțit, mințit, din care nici nu pot resulta decât versuri anemice și fără nici un Dumnezeu. Peste toți aceștia d-șoara Cioban, prin felul de-a privi obiectiv lumea externă, se ridă ca la o înălțime mult promițătoare.

Același lucru îl observ și în versurile în care preamărește frumosețile naturei. Sunt adevărate imnuri de laudă aceste, din care se desvleșe un suflet curat și cucernic ce se închină înaintea firei și a Dumnezeui. (Vezi de pildă: „Mi-a dor”, din „Convorbiri literare” 1899, p. 254, — una dintre cele mai reușite poezii a d-șoarei Cioban)

Și cu toate aceste frumoase calități, d-șoara Cioban este un talent încă în zorile dezvoltării sale, încă abia a ajuns în epoca pubertății. Înghețarea versurilor în general e primitivă încă. Mănuirea artistică a formei, conducerea și desfășurarea ideii nu îi sunt încă în puterea deplină. Dialogurile — unde sunt — sunt stângace și nu tocmai clare. Versurile adese fac impresie de a fi niste improvisări grăbite, fără a fi răspândite, ciselate și studiate, cum s'ar

conveni. Liniște mai multă, cernere mai scrupuloasă și îngrijirea formei se impun deci.

Și înainte de toate cât de multă adâncire în studiul popoului, a limbii și literaturii lui! Aici eleva eărăși trebuie că-și ia de pildă pe măiestrul său. Dl Coșbuc și astăzi încă se îndeletnicește cu scrutarea nescătelor comori a popoului. Eată urma, pe care trebuie să apuce și eleva, pentru ca talentul d-sale să aibă temelia necesară pe care să se desvolte.

„Mi-aaduc aminte de soartea doamnei *Lucretia Suciu*. Musa d sale abia își scosese capul la lumina soarelui și deja se ofli și dispăru pentru totd auna. N'aș dori și am perde cu toții, dacă talentul d-șoarei Cioban — alței cu totul de altă categorie, cu mult mai puternice și mai individual, — ar fi și el numai o floare de dimineață care își închide potirul la cea dintâiu rază de soare.

Eu am convingerea, că cu multă cumpănire și cu mult studiu d-șoara Cioban își va ști cultiva talentul și ne va dovedi plastic, că „munții nostri aur poartă”.

Fidelio.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu. Red. respons.: Ioan Russu Ștrianu.

Banca generală de asigurare mutuală.

„TRANSILVANIA“

423 1—

ÎN SIBIU.

asigurează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. în contra primejdiei de foc și de exploziuni; clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobile ș. a.;

2. pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri în cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Deslușiri se dau, și oferte de asigurări se primesc din comitatele: Arad, Bichiș, Bihor, Ciomad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal

Agentura principală din Arad.

Strada (Széchenyi Nr. 1. casa dlui avocat Dr. Virgil Bogdan etajul II) precum și prin agenturile cercuale și speciale.

Imprumuturi ieftine pe amortisație

Recomand în atențiunea on. proprietari de pământ și proprietari de case în Arad-centru, că prin mijlocirea mea pot obține până la cele mai mari sume și pe lângă condițiuni foarte favorabile

imprumuturi ieftine amortisaționale cu amortisație de 15—50 ani.

Nu comput înainte nici un fel de remunerație, convertesc datorii vechi, de asemenea la dorință anticipez de la mine cheltuelile de intabulare.

Provocându-mă la faptul, că de mai mulți ani la foarte numeroși inși i-am împlinit spre cea mai mare mulțumire a lor trebuințele de împrumuturi, rog cu toată stima pe on. domni proprietari de pământ și proprietari de case, ca în propriul lor interes cu deplină încredere să se adreseze mie cu afacerile lor de împrumuturi.

Imprumuturile sunt pe camete de 4% 4½ și 5%

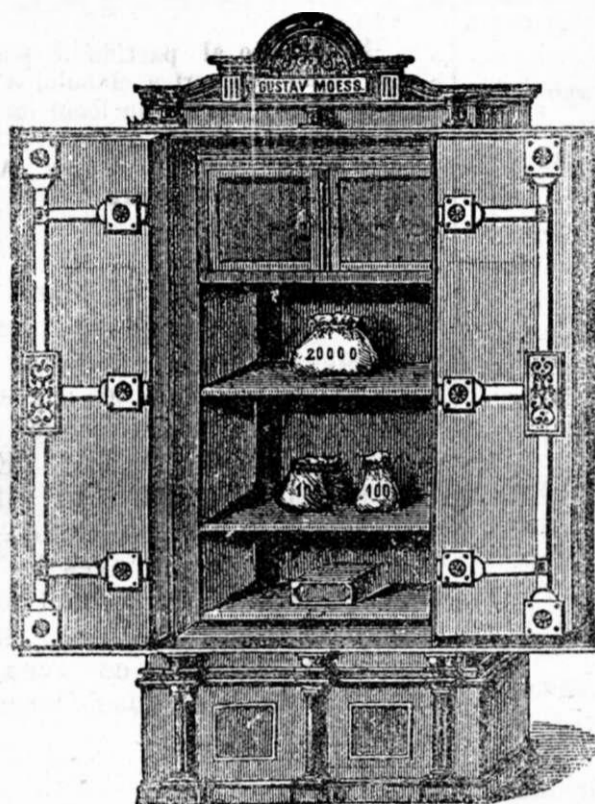
pe lângă amortisare corespunzătoare din capital

Institut de împrumut pe imobile și moșii 220 —65

Szücs F. Vilmos

ARAD, F6-ut Nr. 5, vis-à-vis cu moara Széchenyi.

Fabrică de Casse.

În atelierul meu se construiesc

Casse de fer

obiceinute, din cel mai solid material, sigure contra focului și spargerei.

Casse-Panczer

pentru bănci, construite din cel mai veritabil oțel.

Ori-ce spargere e absolut imposibilă fie cu ori-ce instrument anume meșteșugit pentru scopul acesta.

Garantez pe deplin că în termen de 24 oare aceste casse nu se vor pute găuri.

Rog deci On. public, care are trebuință de Casse de fer, să mă onoreze cu încrederea și cu comandaie sale, asigurându-l că va fi pe deplin satisfăcut.

Pentru biserici și comune liferez casse pe lângă solvire în rate după invoială.

Lista prețurilor gratuit și franco.

Cu disti să stimă:

GUSTAW MOESS

fabrică de casse

SIBIU Strada Poplăcei-mari Nr 8.

366 15—

Să caută

spre cumpărare mai jos semnatele colecțiunii de foi vechi. Cine le are, și dorește a și-le valida să folosească ocasiunea binevenită și să se adreseze Domnului Emilian Micu în Belinez (Temes megye) care le caute și le plătește bine.

1. „Albina“ 1867. Nrii 1, 2, 19, 21, 22, 30, și 81. 1868. Nrii tot anul. 1869. Nrii 4, 47, 48, 49, 50, 54, 55, 58, 68, 102, 109, 110 și 111. 1870. Nrii 1, 2, 35, 45, 59, 60, 62, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 88, 91, 92, 97, 102, 105, 108, 109, 113, 114, 115. 1871. Nrii 30, 31, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 58, 59, 64, 65, 68, 71, 72, 74, 76, 99, 100, 102, 103, și 104. 1872. Nrii 8, 18, 23, 34, 35, 37, 41, 42, 44, 45, 47, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 69, 70, 71, 72, 73, 75, 77, 78, 87, 89, 90, 94, și 95. 1873. Nrii 7, 8, 12, 15, 16, 17, 20, 21, 26, 27, 28, 30, 35, 38, 40, 42, 44, 46, 47, 48, 49, 51, 77, 78, 82, 85, 89, 90, 91, 92, 95, 100, 101, 102, 103 și 104. 1874. Nr 1, 2, 40, 47, 51, 52, 54, 55, 56, 60, 61, 62, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 86, 87, 88, 89, 90 și 91. 1875. Nrii 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 11, 12, 16, 17, 18, 19, 23, 24, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 48, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80 și 81. 1876. Nrii 2, 4, 5 și 117. 2. „Amicul poporului Pesta“ 1848. Nrii 2, 6, 7, 12, 13, 18 și 1867. Nrii 13, 24, 25 și 26. 1868. Nrii 1, 9, 10, 17, 18, 19 și 20. 3. „Biblioteca Românească“ de Zaharie Karkaleki Buda 1831—4 fasciculele 5, 6, 7, 8 și 9. 4. „Biserica Școala“ 1879. Nrii 12, 35, 36 și 41. 1880. Nrii 1 și 37. 1881. Nrii 1, 2, 3, 4, 15, 18, 20, 49 și 52. 1882. Nrii 7, 25 și 29. 884. Nrii 3 și 6. 1886. Nrii 7, 8 și 9. 1887. Nrii 1 și 2. 1888. Nrii 1 și 52. 1889. Nrii 3. 1890. Nrii 4, 9, 20, 23, 24 și 31. 1891. Nrii 3, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15 și 18. 1893. Nrii 24 și 49. 5. „Familia“ Pesta 1866. Nrii 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.